

- 7 грудня** відбулась зустріч з професором Д. Слапеком, директором Інституту Історії Університету Марії Кюрі-Склодовської та професором Г. Явором, віце-директором Інституту Історії Університету Марії Кюрі-Склодовської.
- 7–21 грудня** викладач факультету – доц. О. Г. Павлова пройшла стажування в Російському державному гуманітарному університеті.
- 12 грудня** відбулась презентація монографії проф. Пугача Є. П. «История Словакии».
- 14 грудня** відбулась 14 молодіжна історико-краєзнавча конференція «Військове минуле рідного краю».
- 16 грудня** студентка 4 курсу Марина Шевчук стала лауреатом Всеукраїнського конкурсу наукових робіт «Жінки України у Другій світовій війні: історія, пам'ять, репрезентації», який проводив Міжнародний Фонд «Взаєморозуміння і толерантність» (наук. кер. – проф. Посохова Л. Ю.).
- 19 грудня** кафедрою історії Росії організовано науково-практичну конференцію «Російська культура за межами Росії: минуле, сучасне та майбутнє», за результатами якої видано збірник наукових праць.
- 24 грудня** в Музеї історії ХНУ відкрито виставку, присвячену Дню архівіста «Харківський університет у символах та емблемах».
- 27 грудня** відбувся захист кандидатської дисертації Н. М. Воробйовою «Здійснення Варшавським генерал-губернатором І. В. Гурком урядової політики в Царстві Польському (1883-1894 рр.). Наук. керівник – проф. Духопельников В. М.

Публікації викладачів, співробітників та аспірантів історичного факультету ХНУ імені В. Н. Каразіна в 2013 році

КАФЕДРА ІСТОРІОГРАФІЇ, ДЖЕРЕЛОЗНАВСТВА ТА АРХЕОЛОГІЇ

Бондаренко Г. А.

А знайшовся вільний час – читай!: коло читання парафіяльних священників (за матеріалами церковної православної періодики Харківської єпархії другої половини XIX – початку XX ст.) // Ніжинська старовина. – 2013. – № 16 (19). – С. 25–30.

«Духовенство до поту бється при заведенні шкіл»: дискуссія вокруг земских и приходских школ на страницах церковной периодики Харьковской епархии второй половины XIX – начала XX вв. // Актуальные проблемы отечественной и зарубежной истории в работах молодых исследователей : межд. сб. материалов. – 2013. – Вып. 4. – С. 162–167.

К вопросу о духовной цензуре в Российской империи (на примере церковной периодики Харьковской епархии начала XX в.) // Каразінські читання (історичні науки) : тези доп. 66-ї міжнар. наук. конф., м. Харків, 26 квіт. 2013 р. – Х., 2013. – С. 202–203.

«Пастырь добрый полагает душу за овцы своя»: проблема отношений духовенства и прихожан на страницах церковной православной периодики Харьковской епархии (втор. пол. XIX – нач. XX вв.) // Белгородский диалог – 2013 : материалы междунар. молодеж. науч. форума мол. историков, г. Белгород, 27–29 марта 2013 г. – Белгород, 2013. – С. 38–39.

Бондаренко С. К.

Абстрактная теория и истории чтения: критическое эссе об опыте рефлексии над ее построением // Традиционные культуры народов мира: история, интерпретация, восприятие : материалы междунар. науч.-практ. конф. – Белгород, 2013. – С. 6–14.

Історія читання: контекст і авантест // Харківський історіографічний збірник. – Х., 2013. – Вип. 12. – С. 46–55.

Класифікація як інтерпретативна процедура: нарис до методології джерелознавства після структуралізму // Матеріали конф. з міжнар. участю «Архівознавство та джерелознавчі галузі знань: проблеми взаємодії на сучасному етапі», 14 берез. 2013 р. – К., 2013. – С. 18–21.

Оптика чтения как этос: образ и взгляд в имажинистском историческом письме // История : электрон. науч.-образоват. журн. – М. – Режим доступа : <http://mes.igh.ru/s207987840000538-0-1>. – Загл. с экрана.

У пошуках історії читання: штрихи до сучасної історіографії // Каразінські читання (історичні науки) : тези доп. 66-ї міжнар. наук. конф., м. Харків, 26 квіт. 2013 р. – Х., 2013. – С. 295–296.

Вовк О. І.

Засновнику Харківського університету присвячується (до 240-річчя з дня народження В. Н. Каразіна) : каталог виставки / уклад. О. Сафонова, О. Вовк ; ред. Л. М. Юдіна. – Х., 2013. – 60 с.

Монархические имена в урбанонимах Харькова / О. И. Вовк, С. М. Куделко // Российская империя в исторической ретроспективе : сб. науч. ст. / отв. ред. И. Шаохин. – Белгород, 2013. – Вып. 8. – С. 89–92.

Образи В. Н. Каразіна на сторінках енциклопедичних видань кінця XIX – початку XXI ст. // Харківський історіографічний збірник. – Х., 2013. – Вип. 2. – С. 144–160.

Психобіографічні дослідження як складова української гуманітаристики кінця XX – початку XXI ст. // Каразінські читання (історичні науки) : тези доп. 66-ї міжнар. наук. конф., м. Харків, 26 квіт. 2013 р. – Х., 2013. – С. 296–297.

Івашенко В. Ю.

«Местные» исследования харьковских профессоров в начале XIX в. : тематика, формы, методы // История Слобожанщины и Белгородского края : материалы Междунар. науч.-практ. конф., г. Белгород, 27 марта. – Белгород, 2012. – С. 50–61.

«Професорські» родини Харкова на початку XIX ст. : від укладання шлюбу до розлучення // Джерела локальної історії: Культурний побут городян XVIII – першої половини XX ст. : зб. наук. пр. / Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України. – К., 2013. – С. 206–219.

Звіт про результати науково-дослідної роботи на історичному факультеті Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна за 2012 р. / В. Ю. Івашенко, Д. В. Миколенко // Вісн. ХНУ ім. В. Н. Каразіна. – 2013. – № 1087 : Сер. : Історія. – Вип. 47. – С. 320–333.

Образы немецких профессоров начала XIX в. в воспоминаниях преподавателей и студентов Харьковского университета // Німецькі поселенці на українських землях: історичні та актуальні проблеми і перспективи : зб. наук. праць за результатами Міжнар. наук.-практ. конф., 16–17 трав. 2013 р. / ред. кол. О. І. Кобзар, І. М. Петренко, В. В. Сарапин. – Полтава, 2013. – С. 90–93.

Письма М. С. Дринова из фондов ИРЛИ (Пушкинского дома) РАН (1878–1903 гг.) / В. Ю. Івашенко, С. И. Посохов // Дриновський збірник = Дриновски сборник. – Х. ; Софія, 2013. – Т. 6. – С. 352–361.

Цебриков Р. М. Путешествие из Петербурга в Харьков / Р. М. Цебриков ; сост., авт. вступ. ст. и коммент. В. Ю. Івашенко. – Х. : ХНУ им. В. Н. Каразіна, 2013. – 236 с. – (Джерелознавчі зошити; тетрадь 5).

Каплін О. Д.

Игнатий (Брянчанинов), святитель. Особенная судьба народа русского / Святитель Игнатий (Брянчанинов) ; сост., предисл., примеч. А. Д. Каплина ; отв. ред. О. А. Платонов. – М. : Ин-т рус. цивилизации, 2013. – 752 с.

Васильчиков А., князь. Русское самоуправление / Князь Александр Васильчиков ; сост., предисл., примеч. А. Д. Каплина ; отв. ред. О. А. Платонов. – М. : Ин-т рус. цивилизации, 2013. – 952 с.

Максимов С. В. По русской земле / Сергей Максимов ; предисл., примеч. А. Д. Каплина ; отв. ред. О. А. Платонов. – М. : Ин-т рус. цивилизации, 2013. – 953 с.

Калинский И. Церковно-народный месяцеслов на Руси / Иван Калинин ; сост., предисл., примеч. А. Д. Каплина. – М. : Ин-т рус. цивилизации, 2013. – 373 с.

Коринфский А. А. Народная Русь / Аполлон Коринфский. – М. : Ин-т рус. цивилизации, 2013. – 936 с. (сост., предисл., прим. – А. Д. Каплина).

«Должно благодарить В. И. Аскоченского и много благодарить!» : К 200-летию со дня рождения (1/14 октября 1813 – 18/31 мая 1879) // Рус. вестн. – М., 2013. – 16 нояб. (№ 23).

Tradycja rozwija // Przegląd Prawosławny. – Białystok, 2013. – № 1 (331). – S. 15–17.

Великий благоверный князь Ярослав Мудрый и укрепление духовных основ православной государственности // Крещение Руси в судьбах народов Беларуси, России и Украины: выбор цивилизационного пути : сб. материалов междунар. науч.-практ. конф., г. Минск, 6–7 июня 2013. – Минск, 2013. – С. 174–177.

Евразийцы и их предшественники о «туризме» русских // Российская империя в исторической ретроспективе : сб. науч. ст. / отв. ред. И. Шаохин. – Белгород, 2013. – Вып. 8. – С. 63–68.

Значение богословских воззрений русских православных мыслителей XIX века для современного православно-католического диалога // Православие и современность: 400-летие явления Крупецкой иконы Божией Матери: свидетельства о состоянии народа белорусского в вере : сб. докл. VI междунар. Свято-Михайлов. чтений, г. Минск, 21–23 нояб. 2012 г. – Минск, 2013. – С. 118–124.

К 150-летию со дня рождения митрополита Антония (Храповицкого) (17/30 марта 1863 – 28 июля / 10 августа 1936) : электрон. ресурс. – Режим доступа: http://ruskline.ru/analitika/2013/03/29/cherez_nash_burnyj_vek_on_proshel_evangeliski_krotko_i_apostolski_bezstrashno/. – Загл. с экрана.

Ко дню памяти архиепископа Аверкия (Таушева) (1906 – +31 марта / 13 апреля 1976) : электрон. ресурс. – Режим доступа: http://ruskline.ru/analitika/2013/04/13/tolko_prawoslavie_i_est_istinnoe_hristianstvo/. – Загл. с экрана.

Неутомимый собиратель народной старины П. И. Безсонов (1827–1898) : очерк жизни и деятельности // Простор. – Алма-Ата, 2012. – № 8. – С. 124–142.

Российская эмиграция (первой волны) о славянофилах и славянофильстве // Русское научное наследие за рубежами России : материалы науч. конф., 24–25 окт. 2013 г., г. Брянск. – Брянск, 2013. – С. 27–38.

Сущность и виды российской монархии в осмыслении истинных славянофилов. – Режим доступа : http://ruskline.ru/analitika/2013/04/02/suwnost_i_vidy_rossijskoj_monarhii_v_osmyslenii_istinyh_slavyanofilov/. – Загл. с экрана.

Кісельова Ю. А.

Правительственная политика и историографическая составляющая университетского исторического образования // Российская империя в исторической ретроспективе : сб. науч. ст. / отв. ред. И. Шатохин. – Белгород, 2013. – Вып. 8. – С. 72–79.

Письма В. П. Бузескула к В. С. Иконникову // Харківський історіографічний збірник. – 2013. – Вып. 12. – С. 198–227.

Куделко С. М.

«Время собирать камни»: к изданию книги «Свято-Антоніївська університетська церква» / С. М. Куделко, М. В. Проценко // Возрождение духовности в современном мире: взаимодействие церкви и образования : материалы III Междунар. науч.-практ. конф., 26–27 апр. 2012, г. Харьков. – Х., 2013. – С. 77–78.

Город и война: Харьков в годы Великой Отечественной войны : [сб. документов / сост. С. М. Куделко, С. И. Посохов, Е. В. Дьякова]. – СПб. : Алетей, 2012. – 568 с.

Гостиничное хозяйство Харькова – от традиционных форм к современной многофункциональности / С. М. Куделко, М. В. Проценко // Традиційні культури в умовах глобалізації: регіональні особливості та розвиток туризму : матеріали наук.-практ. конф., 24–25 трав. 2013 р., м. Харків. – Х., 2013. – С. 103–107.

Заметки к творческой биографии Е. П. Тамма, или несколько слов о становлении историографии как учебной и научной дисциплины в Харькове // Харківський історіографічний збірник. – Х., 2013. – Вып. 12. – С. 171–179.

І. І. Срезневський та становлення традиції історичної рефлексії в Харківському університеті // Дриновський збірник. – Харків, 2013 – Т. VI. – С. 12–18.

Историки Харківського університету: біобібліогр. довід. (1905–2013 рр.) / уклад. О. М. Богдашина, В. І. Бутенко ... С. М. Куделко [та ін.] ; відп. ред. С. І. Посохов. – Х. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2013. – 284 с.

Історія України : навч. посіб. / Р. І. Філіппенко, Н. М. Савченко, С. М. Куделко, О. К. Малютіна. – К. : Алерта, 2013. – 352 с.

Калініченко Володимир Вікторович // Енциклопедія сучасної України. – К., 2012. – Т. 12. – С. 231.

Каплін Олександр Дмитрович // Енциклопедія сучасної України. – К., 2012. – Т. 12. – С. 256.

Монархические имена в урбанонимах Харькова / С. М. Куделко, О. И. Вовк // Российская империя в исторической ретроспективе : сб. науч. ст. / отв. ред. И. Шатохин. – Белгород, 2013. – Вып. 8. – С. 89–92.

Международная студенческая школа: из опыта сотрудничества исторических факультетов классического Харьковского и Белгородского университетов / С. М. Куделко, О. Г. Павлова // Вісн. ХНУ ім. В. Н. Каразіна. – 2013. – № 1050 : Сер. : Історія. – Вып. 46. – С. 293–303.

Не проторенными путями (об опыте работы Международной школы «Историко-культурное наследие евроврегиона «Слобожанщина») / С. М. Куделко, М. В. Проценко // Традиційні культури народів світу: історія, інтерпретація, висвітлення : матеріали междунар. науч.-практ. конф. – Белгород, 2013. – С. 75–79.

О пребывании семьи В. И. Пичеты в Харькове // Актуальные проблемы источниковедения : материалы междунар. науч.-практ. конф., Минск – Витебск, 9–11 окт. 2013 г. – Витебск, 2013. – С. 96–98.

Психологічні особливості студентського віку. Вип. 3 / Л. М. Яворовська, Р. Ф. Камішнікова ... С. М. Куделко [та ін.]. – Х. : Вид-во ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2013. – 87 с. – (Методична література).

Куделко С. М. Рецензія на другу книгу В. О. Черноморця «Історія слободи Пісчанської» у серії «Історія Пісочина» (Рец. на кн.: Черноморець С. М. Історія слободи Пісчанської. – Х.: С.А.М., 2013. – Кн. 2. – 143 с.)

Свято-Антоніївська університетська церква / В. В. Петровський, о. Володимир (Швець), С. М. Куделко. – Х. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2013. – 80 с.

Університетський некрополь. Історики. Вип. 1 / С. М. Куделко, М. В. Проценко. – Х. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2013. – 90 с.

Університетський некрополь. Ректори / С. М. Куделко, М. В. Проценко. – Х. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2013. – 46 с.

Харьковский национальный университет имени В. Н. Каразина. Экономический факультет за 80 лет со дня основания / А. И. Давыдов, С. М. Куделко, М. В. Проценко. – Х. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2013. – 88 с.

Мизгін К. В.

Актуальные проблемы и научные перспективы изучения находок римских монет на территории Восточноевропейского Барбарикума // Al XIV-lea simpozion de numismatica : rez. comunicarilor. – Город?, 2013. – Р. 18–20.

Клад римских монет из г. Ворожба Сумской области в контексте монетных кладов позднеимперского времени Днепровского Левобережья // Древнее Причерноморье : [сборник]. – 2013. – Вып. 10. – С. 445–456.

О находке двух боспорских статов на поселении позднеимперского времени Комарив (Черновицкая область) и их возможном культурно-историческом контексте // Боспор Киммерийский и варварский мир в период античности и средневековья. Археологический объект в контексте истории : XIV Боспор. чтения. – Город?, 2013. – С. 336–341.

Римская власть и варварская знать: нумизматический аспект // Новые материалы и методы археологического исследования : материалы II Междунар. конф. молодых ученых, Москва, 19–21 марта 2013 г. – М., 2013. – С. 119–121.

Римские монеты в ареале черняховской культуры: проблема источников поступления // Stratum plus. – 2013. – № 4. – С. 217–233.

Римские монеты на территории Днепровского лесостепного Левобережья: общая характеристика, особенности распространения и основные проблемы изучения // Tyragetia. – 2013. – Vol. 7 (12), № 1. – Р. 355–368.

Павлова О. Г.

Международная студенческая школа: из опыта сотрудничества исторических факультетов классического Харьковского и Белгородского университетов / С. М. Куделко, О. Г. Павлова // Вісн. ХНУ ім. В. Н. Каразіна. – 2013. – № 1050 : Сер. : Історія. – Вып. 46. – С. 293–303.

Перлини української історії та культури / Д. В. Журавльов, О. Г. Павлова // 3 української старовини : альбом / передм. Д. В. Журавльова, О. Г. Павлової. – Репринт. вид. – Х. : Факт, 2013. – 156 с. : іл.

- Спасопреображенська церква у Наталівці. 100-річна історія і сьогодення // Промінь. – 2013. – 6 лип.
- Петровський В. В.**
Свято-Антоніївська університетська церква / В. В. Петровський, о. Володимир (Швець), С. М. Куделко. – Х. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2013. – 80 с.
- Посохов С. І.**
Від редактора // Харківський історіографічний збірник. – Х., 2013. – Вип. 12. – С. 3–4.
Высшее историческое образование в Украине: итоги, факторы, перспективы // Историческая наука и образование в условиях современных вызовов : материалы Междунар. науч.-практ. конф., 22–23 нояб. 2012, г. Казань. – Казань, 2012. – С. 9–14.
Город и война: Харьков в годы Великой Отечественной войны : [сб. документов / сост. С. М. Куделко, С. И. Посохов, Е. В. Дьякова]. – СПб. : Алетей, 2012. – С. 568 с.
Динамика миграции населения в Харьковской области во второй половине XX – начале XXI ст. / С. И. Посохов, Е. С. Рачков // Миграционные процессы на юге России: проблемы адаптации и интеграции : сб. материалов конф., Ставрополь – Краснодар – Махачкала, 18 дек. 2012 г. – Ставрополь, 2013. – С. 151–157.
Историки Харківського університету: біобібліогр. довід. (1905–2013 рр.) / уклад. О. М. Богдашина, В. І. Бутенко, С. Р. Марченко [та ін.], відп. ред. С. І. Посохов. – Х. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2013. – 284 с.
Кредо жизни проф. Кадеева: «Я требователен к другим, ну а к себе тем более...» // Владимир Иванович Кадеев. Воспоминания. – Х., 2013. – С. 110–114.
Литературные салоны и университеты в Российской империи второй половины XVIII – первой половины XIX века // Российская империя в исторической ретроспективе : сб. науч. ст. / отв. ред. И. Шагохин. – Белгород, 2013. – Вып. 8. – С. 128–131.
Нужна ли нам история и какая? // Universitates=Университеты : наука и просвещение. – 2013. – № 1. – С. 35–39.
О памяти и памятниках в университетской истории // История и историческая память : межвуз. сб. науч. тр. / под ред. А. В. Гладышева, Т. А. Бульгиной. – Саратов ; Ставрополь, 2012. – Вып. 6. – С. 117–131.
Письма М. С. Дринова из фондов ИРЛИ (Пушкинского дома) РАН (1878–1903 гг.) / В. Ю. Ивашенко, С. И. Посохов // Дриновський збірник = Дриновски сборник. – Х. ; Софія, 2013. – Т. 6. – С. 352–361.
Попечители Харьковского учебного округа XIX – начала XX вв.: состав, деятельность, оценки // Dzieje biurokracji. – Lublin ; Toruń ; Wrocław, 2013. – Т. 5, cz. 1. – S. 357–367.
Професорський стиль життя та міська культура в Росії першої половини XIX ст. // Джерела локальної історії. Культурний побут городян XVIII – першої половини XIX ст. : зб. наук. пр. – К., 2013. – С. 186–205.

- «Своевременные размышления» о теориях памяти, типах культур и смыслах истории // Харківський історіографічний збірник. – 2013. – Вип. 12. – С. 6–23.
Символические действия и ритуалы в контексте развития современных культурных практик и регионального туризма на Харьковщине // Традиційна культура в умовах глобалізації: регіональні особливості та розвиток туризму : матеріали наук.-практ. конф., 24–25 трав. 2013 р. – Х., 2013. – С. 181–186.
Университет в Российской империи XVIII – первой половины XIX века / ред. А. Ю. Андреев, С. И. Посохов. – М. : РОССПЭН, 2012. – 671 с.
«Університетський простір»: трактування, думки, акценти (на матеріалах російських університетів XVIII – першої половини XIX ст.) // Ейдос : альм. теорії та історії історичної науки / Ін-т історії України. – К., 2011/2012. – Вип. 6. – С. 239–248.
- Щебликіна А. А.**
Женские ученические журналы начала XX в. (по материалам Киевского женского коммерческого училища Л. Н. Володкевич) // Российская империя в исторической ретроспективе : сб. науч. ст. / отв. ред. И. Шагохин. – Белгород, 2013. – Вып. 8. – С. 203–208.
Спогади гімназисток та викладачів як джерело із вивчення повсякденного життя жіночих гімназій Російської імперії другої половини XIX – початку XX ст. // Вісн. ХНУ ім. В. Н. Каразіна. – 2013. – № 1050 : Сер : Історія. – Вип. 46. – С. 28–40.
Спогади гімназисток і викладачів як джерело вивчення повсякденного життя жіночих гімназій Російської імперії другої половини XIX – початку XX ст. // Матеріали V Волинської міжнар. історико-краєзнавчої конф. (м. Житомир, 9–10 листоп. 2012 р.) – Житомир, 2012. – С. 318–321.
- Шрамко І. Б.**
Basarabi Features in the Ceramic Complex of the Bilsk Settlement The Tracians and their Neighbors in the Bronze and Iron Ages // The 12-th intern. Congr. of thracology Târgoviște, 10-th – 14-th Sept. 2013 : progr., rep. and abstr. – Brăila, 2013. – P. 135–136.
Вклад А. О. Зори в дослідження археологічних пам'яток Харківщини // Краєведческие чтения : (тез. докл. за 2012 г.). – Х., 2013. – С. 54–56.
Конструктивные особенности земляночных жилищ последней четверти VII – первой четверти VI в. до н.э. Западного Бельского городища / И. Б. Шрамко, А. В. Новоченко // Боспорский феномен. Греки и варвары на евразийском перекрестке : материалы междунар. науч. конф. (Санкт-Петербург, 19–22 нояб. 2013 г.). – СПб., 2013. – С. 361–366.

КАФЕДРА ІСТОРІЇ СТАРОДАВНЬОГО СВІТУ

Домановський А. М.

- «Візантійська мозаїка» харківської історико-археологічної конференції (9–10 листопада 2012 р.) // Нартекс. *VuzantinaUkrainensis*. – X., 2013. – Т. 2 : Ρωμαϊος : сб. ст. к 60-летию проф. С. Б. Сорочана. – С. 580–587.
- «Упізнавання» й «пізнання себе» як головні принципи і стимули до вивчення гуманітарних дисциплін // Проблеми підготовки кадрів автомобільної галузі та шляхи їх вирішення : зб. матеріалів Міжнар. наук.-метод. конф., 7–8 листоп. 2013 р. – X., 2013. – С. 50–52.
- Історик на чолі міста : [Д. І. Багалій (1857–1932) – Харківський міський голова (1914–1917)] // Автоторожник / ХНАДУ. – X., 2012. – 27 груд. (№ 12). – С. 10.
- Історія української культури : навч.-метод. посіб. / Н. В. Аксьонова, А. М. Домановський, Т. О. Чугуй. – X. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2012. – 196 с.
- Лазні VI–IX ст. і «преторій IX ст.» на території цитаделі Херсонеса Таврійського: окремі зауваги щодо хронології ранньосередньовічної забудови пам'ятки // Древнее Причерноморье / гл. ред. И. В. Немченко. – Одесса, 2013. – Вып. 10. – С. 225–230.
- Лекційна мозаїка церковної археології // Харк. ун-т. – 2012. – 25 груд.
- О значении исследования И. Я. Франко «Святой Климент у Корсуні» для изучения истории византийского Херсона // Климентовский сборник : материалы VI Междунар. конф. «Церковная археология: Херсонес – город святого Климента» (Севастополь, 2011 г.). – Севастополь, 2013. – С. 142–147.
- Обзор диссертационных исследований по византистике, защищенных в Украине в 2009–2011 гг. / А. Н. Домановский, М. Е. Домановская // Нартекс. *VuzantinaUkrainensis*. – X., 2013. – Т. 2 : Ρωμαϊος : сб. ст. к 60-летию проф. С. Б. Сорочана. – С. 531–579.
- Проблеми мотивування студентів-неісториків до навчання під час вивчення курсів «Історія України» та «Історія української культури» // Проблеми сучасної освіти : зб. наук.-метод. пр. / ХНУ ім. В. Н. Каразіна. – X., 2012. – Вип. 3, ч. 2. – С. 102–112.
- ПЩ і БДЬ – нові літери кириличного алфавіту, або Паралельні реальності й Новітня історія (У)країни від Леся Подерв'янського. – Режим доступу: <http://historians.in.ua>. – Назва з екрану.
- Ромей на пути в Византию: к 60-летию С. Б. Сорочана // Нартекс. *VuzantinaUkrainensis*. – X., 2013. – Т. 2 : Ρωμαϊος : сб. ст. к 60-летию проф. С. Б. Сорочана. – С. 9–26.
- Сергей Борисович Сорочан – профессор Харьковского национального университета имени В. Н. Каразина : биобиблиогр. указ. / сост., вступ. ст. А. Н. Домановский. – X. : ХНУ им. В. Н. Каразина, 2013. – 92 с.
- Соціальна етика торгівлі у Візантії: до постановки питання // Сьома міжнар. наук. конф. «Історія торгівлі, податків та мита» : тези доп., 24–25 жовт. 2013 р., Дніпропетровськ. – К., 2013. – С. 10–11.

- Університетський історик на чолі Харкова : (Д. І. Багалій – харківський міський голова (1914–1917 рр.) // Харк. ун-т. – 2013. – 27 серп.
- Христианский неоплатонизм как парадигма византийской цивилизации // Вісн. ХНУ ім. В. Н. Каразіна. – X., 2013. – № 1087 : Сер. : Історія. – Вип. 47. – С. 298–304. – Обзор кн.: Візантійський неоплатонізм від Діонісія Ареопагіта до Геннадія Схолярія / Ю. П. Чорноморець. – К. : Дух і Літера, 2010. – 568 с.
- Чи потрібна історія України? – Режим доступу: <http://historians.in.ua>. – Назва з екрану.
- Non scholae, vitae discimus? : (Історія України очима студентів-першокурсників). – Режим доступу: <http://historians.in.ua>. – Назва з екрану.
- Дьячков С. В.**
- В. И. Кадеев: файлы памяти // Владимир Иванович Кадеев. Воспоминания – X., 2012. – С. 96–101.
- Владимир Иванович Кадеев: жизнь и творчество // Владимир Иванович Кадеев. Воспоминания. – X., 2013. – С. 5–9.
- История средневекового Востока : конспект лекций. – X. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2013. – 430 с.
- Литовченко С. Д.**
- О работе над мемуарами В. И. Кадеева // Владимир Иванович Кадеев. Воспоминания – X., 2013. – С. 10–12.
- Мартемьянов А. П.**
- Carmina, III, 24: Из истории дискуссии об осведомленности Горация в «Гетском вопросе» // България, болгарите и Европа – мит, история, съвремие. – Велико Търново, 2012. – Т. 5. – С. 135–140.
- Владимир Иванович Кадеев (1927–2012) // Вестн. древней истории. – 2013. – № 3. – С. 236–237.
- Международный симпозиум «Фракийские земли и Северное Причерноморье в античную эпоху» (Харьков, 7–8 апр. 2011 г.) // Вестн. древней истории. – 2012. – № 4. – С. 198–201.
- Пархоменко М. В.**
- Письма Папы Мартина I как источник о рациона питания жителей византийского Херсона VII в. // Вісн. ХНУ ім. В. Н. Каразіна. – 2013. – № 1050 : Сер. : Історія. – Вип. 46. – С. 69–81.
- Роменський О. О.**
- Апостасии 976–989 гг. в Византии и крещение Руси: к вопросу о хронологии и обстоятельствах оформления военно-политического союза росов и ромеев // II Бахчисарайские науч. чтения памяти Е. В. Веймарна : тез. докл. и сообщ. Междунар. науч. конф. (Бахчисарай, 3–7 сент. 2013 г.). – Симферополь, 2013. – С. 40–41.
- Византийские инсигнии и царский титул князя Владимира: реальность или историографический миф? // Византия и византийское наследие в России и в мире : тез. докл. XX Всерос. науч. сессии византистов, Москва, 3–6 июня 2013 г. – М., 2013. – С. 229–232.

- Иоанн Торник на службе василевса Василия II Болгаробойцы (по данным Жития Иоанна и Евфимия) // Каразинські читання (історичні науки) : тези доп. 66-ї міжнар. наук. конф., м. Харків, 26 квіт. 2013 р. – Х., 2013. – С. 8–89.
- Первые контакты росов и херсонитов: к интерпретации сведений Житий Свв. Стефана Сурожского и Георгия Амастридского // Классическая и византийская традиция – 2012 : материалы VI Междунар. науч. конф., 5 окт. 2013, г. Белгород. – Белгород, 2012. – С. 110–113.
- Смерть «Красного солнышка»: кончина князя Владимира Святославича в осмыслении современников // Проблемы истории и культуры средневекового общества : тез. докл. XXXII Всерос. конф. студентов, аспирантов и молодых ученых «Курбатовские чтения». – СПб., 2013. – С. 112–115.
- Свідчення Хроніки Продовжувача Феофана про хрещення росів у контексті місіонерської діяльності візантійців у Східній Європі // Церква – наука – суспільство: питання взаємодії : матеріали Одинадцятої Міжнар. наук. конф. (29–31 трав. 2013 р.). – К., 2013. – С. 107–109.
- «Когда пал Херсонес?» К вопросу о ключевом моменте в хронологии русско-византийских отношений конца X в. // Нартекс. ByzantinaUkrainensis. – Х., 2013. – Т. 2 : Ρωμαιοί : сб. ст. к 60-летию проф. С. Б. Сорочана. – С. 310–328.
- «У владиках апостол» (до питання про час та обставини канонізації князя Володимира) // Сторінки історії. – 2012. – № 34. – С. 5–12.
- Анна Порфірогеніта: штрихи до портрета візантійської принцеси та руської княгині // Проблеми історії країн Центральної та Східної Європи : зб. наук. пр. / Нац. ун-т ім. І. Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2012. – Вип. 3. – С. 26–37.
- До питання про «Пам'ять і похвалу князеві Володимирі» Іакова Мніха // Наукові записки : зб. пр. молодих вчених та аспірантів / Ін-т укр. археології та джерелознавства ім. М. С. Грушевського. – К., 2012. – С. 39–50.
- Крещение «нового Константина» на западе и востоке Европы: король Хлодвиг-князь Владимир // Древнее Причерноморье. – Одесса, 2013. – Вып. 10. – С. 526–532.
- Час та обставини виникнення Руської митрополії в контексті місіонерської діяльності візантійців у Східній Європі // Наук. пр. Кам'янець-Поділ. нац. ун-ту ім. І. Огієнка. Іст. науки. – 2013. – Т. 23 : На пошану проф. С. А. Копилова. – С. 199–212.

Ручинська О. А.

- Владимир Иванович Кадеев: жизнь, отданная университету / С. И. Посохов, О. А. Ручинская // Вісн. Харк. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. – 2013. – № 1087 : Історія. – Вип. 47. – С. 315–319.
- Владимир Иванович Кадеев: памяти Учителя // В. И. Кадеев. Воспоминания. – Х., 2013. – С. 115–118.
- Современный взгляд на Афинскую демократию // Эпохи. – Велико Търново, 2012. – Кн. 1, год. 19 (2011). – С. 199–204. – Рец. на кн.: Атинската демокрация. Практика и институции / С. Монева. – Велико Търново : Св. Св. Кирилл и Методий, 2009. – 347 с.

- Особенности світогляду громадян античних міст Північного Причорномор'я // I Міждисциплінарні гуманітарні читання, присвяч. 95-річчю Національної академії наук України, 3 жовт. 2013 р. – К., 2013. – С. 89–90.
- Греческие рукописи: из собрания Центр. науч. б-ки Харьк. нац. ун-та им. В. Н. Каразина : каталог / сост. О. В. Сучалкин ; науч. ред. О. А. Ручинская. – Х., 2012. – 124 с.
- Семененко Е. В.**
- The Cult of Hygieia in the Poleis of Northern and Western Black Sea Regions in I–IV Centuries A. D. // Історичні, економічні, соціально-філософські та освітні аспекти розвитку охорони здоров'я : матеріали Міжнар. наук. інтернет-конф., присвяч. 75-річчю каф. сусп. наук ХНМУ, 4–11 листоп. 2013 р. – С. 133–136.
- Сергеев І. П.**
- Государственные учреждения древних римлян: поздняя Республика и ранняя Империя. – Х. : ХНУ им. В. Н. Каразина, 2013. – 312 с.
- Проблема периодизации истории Древнего Рима: современное состояние // Питання Всесвітньої історії : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Дрогобич, 18–19 жовт. – Дрогобич, 2013. – С. 29–30.
- С благодарностью и грустью // В. И. Кадеев. Воспоминания. – Х., 2013. – С. 119–123.
- Сорочан К. С.**
- Византийские пряности как элемент повседневной ромейской кухни // Науч. ведомости БелГУ: история, политология, экономика, информатика. – 2013. – № 8 (151), вып. 26. – С. 34–40.
- Про культові речі як предмет торгівлі у Візантії в IV–IX ст. // Наук. пр. Кам'янець-Поділ. нац. ун-ту ім. І. Огієнка. Іст. науки. – 2013. – Т. 22 : На пошану проф. П. С. Лаптіна. – С. 422–429.
- Про ювелірів та їхню спеціалізацію в Візантії IV–IX ст. // Археологія. – 2013. – № 1. – С. 85–96.
- О культовых вещах как составной части ассортимента византийской торговли // Каразинські читання (історичні науки) : тези доп. 66-ї міжнар. наук. конф., м. Харків, 26 квіт. 2013 р. – Х., 2013. – С. 93–95.
- Сорочан С. Б.**
- «Народы неведомые». Татары в Крыму в XIII в. // Политическое и этнокультурное воздействие государств и народов в постзолотордынском пространстве (XV–XVI вв.) (Ялта-Казань, 6–11 нояб. 2013 г.) : V Междунар. Болгар. форум. : тез. докл. – Симферополь, 2013. – С. 112–114.
- En pragmati. О профессиональной организации транспортировки грузов как виде услуг византийского рынка IV–IX вв. // Нартекс. ByzantinaUkrainensis. – Х., 2013. – Т. 2 : Ρωμαιοί : сб. ст. к 60-летию проф. С. Б. Сорочана. – С. 340–357.
- Византийский Херсон в письме Анастасия библиотекаря // Хазарский альманах. – К. ; Х., 2012–2013. – Т. 11. – С. 222–240.

- Вместе по жизни // Владимир Иванович Кадеев. Воспоминания. – Х., 2013. – С. 124–131.
- Еще раз о дуках ранневизантийского Херсона и Боспора // Боспорский феномен: греки и варвары на евроазиатском перекрестке : материалы X юбил. конф. – СПб., 2013. – С. 334–338.
- О торгово-экономических связях византийского Херсона с федератами Таврики в VI–VII вв. // Восточная Европа в древности и средневековье. Экономические основы формирования государства в древности и средневековье : XXV чтения памяти чл.-кор. АН СССР В. Т. Пашуто и памяти чл.-кор. АН СССР А. П. Новосельцева. – М., 2013. – С. 235–239.
- О численности сакральных сооружений и клира в Византийском Херсоне VI–X вв.: предварительные итоги // ВХУ ім. В. Н. Каразіна. – 2013. – № 1087 : Сер. : Історія. – Вип. 47. – С. 82–94.
- Об эволюции торгово-экономической политики Византии в Нижнем Подунавье // Преслав : сборник. – Велико Търново, 2013. – Т. 7 : Посвещена се на 1120-годишниката от обявяването на Велики Преслав за столица на България / ред. С. Бонев. – С. 240–255.
- Об эволюции фортификации византийского Херсона в VI–X вв. // ПОЛЕМОЛОГОС : сб. ст. памяти проф. В. В. Кучмы / сост. и общ. ред. Н. Д. Барабанова. – Волгоград, 2012. – С. 31–57.
- Ремесло медиевиста. Основы научно-исследовательской работы : учеб. пособие. – Х. : ХНУ им. В. Н. Каразина, 2013. – 172 с.
- Святой Климент Римский: историческая действительность и легенды // Климентовский сборник : материалы VI Междунар. конф. «Церковная археология: Херсонес – город святого Климента» (Севастополь, 2011 г.) / отв. ред. Т. Ю. Яшаева. – Севастополь, 2013. – С. 314–321.
- Супрун Н. О.**
Об использовании бальзамариев как элемента погребальной традиции античного Херсонеса – византийского Херсона // Науч. ведомости БелГУ: история, политология, экономика, информатика. – 2013. – № 15 (158). – С. 23–28.
- Токарев А. Н.**
Трактовка понятій «традиціоналізм» і «республіканізм» в сучасній історіографії в зв'язі з формуванням офіційної ідеології раннього Принципата в епоху імператора Августа // Античний мир і археологія. – 2013. – Вип. 16. – С. 141–147.
- Фомін І. О.**
Візантійський стиль в храмовій архітектурі св. Софії Київської та св. Спаса в Чернігові // Зб. наук. пр. Харк. нац. пед. ун-ту ім. Г. Сковороди. Сер. : Історія та географія. – Х., 2013. – Вип. 49. – С. 92–104.
- Візантійський стиль в церковній архітектурі Харкова (з досвіду герменевтичного дослідження) // Зб. наук. пр. Харк. нац. пед. ун-ту ім. Г. Сковороди. Сер. : Історія та географія. – Х., 2013. – Вип. 46. – С. 191–194.

КАФЕДРА ІСТОРІЇ УКРАЇНИ**Бердута М. З.**

- Вплив міграції на зміну чисельності населення Харкова (1943–1990 рр.) // Миграционные процессы на юге России: проблемы адаптации и интеграции : сб. материалов конф., Ставрополь – Краснодар – Махачкала, 18 дек. 2012. – Ставрополь, 2013. – С. 157–162.
- Харківський університет (1943–1950 рр.) // ВХУ ім. В. Н. Каразіна. – 2013. – № 1087 : Сер. : Історія. – Вип. 47. – С. 275–286.

Журавльов Д. В.

- Сто ключових подій української історії. – Х. : Клуб сімейного дозвілля, 2013. – 400 с.
- Перлини української історії та культури / Д. В. Журавльов, О. Г. Павлова // З української старовини : альбом / передм. Д. В. Журавльова, О. Г. Павлової. – Репринт. вид. – Х. : Факт, 2013. – 156 с. : іл.

Захарченко Е. Ю.

- «Семь смертных грехов»: конструирование образа духовенства на материалах паремий украинского фольклора в XIX – начале XX вв. // Белгородский диалог – 2013 : материалы междунар. молодеж. науч. форума мол. историков, г. Белгород, 27–29 марта 2013 г. – Белгород, 2013. – С. 36–37.
- Конструирование образа духовенства в украинских паремиях и проблема роли священника в позднимперском обществе Российской империи // Вісн. Нац. техн. ун-ту «Харківський політехнічний інститут». Сер. : «Актуальні проблеми історії України». – 2013. – № 25 (998). – С. 36–41.
- Родина парафіяльного священника Харківської єпархії на перехресті модернізаційних процесів другої половини XIX ст. // Каразінські читання (історичні науки) : тези доп. 66-ї міжнар. наук. конф., м. Харків, 26 квіт. 2013 р. – Х., 2013 – С. 222–223.
- Юридичний статус родини парафіяльного священника крізь призму соціальної модернізації Російської імперії середини XIX ст. // Всеукраїнська наук.-практ. конф. «Перші міждисциплінарні гуманітарні читання» (Київ, 3 жовт. 2013 р.). – К., 2013. – С. 61.

Калініченко В. В.

- Розвиток цукрової промисловості в Наддніпрянській Україні XIX – початку XX ст.: історіографія питання // Зб. наук. пр. Харк. нац. пед. ун-ту ім. Г. Сковороди. Сер. : Історія та географія. – 2013. – Вип. 24. – С. 230–236.

Куліков В. О.

- Digital history: становлення, сучасний стан, перспективи // Спеціал. іст. дисципліни. – 2013. – № 21. – С. 27–44.
- Історики Харківського університету: біобібліогр. довід. (1905–2013 рр.) / уклад. О. М. Богдашина, В. І. Бутенко ... В. О. Куліков [та ін.] ; відп. ред. С. І. Посохов. – Х. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2013. – 284 с.

- Міжнародна конференція асоціації «Історія та комп'ютер» «Інноваційні підходи в історичних дослідженнях: інформаційні технології, моделі та методи» // Укр. іст. журн. – 2013. – № 1. – С. 229–232.
- Модель динамической базы данных промышленных предприятий украинских губерний Российской империи в начале XX в. // Круг идей: базы данных в исторических исследованиях / под ред. В. Н. Владимировой, И. М. Гарсковой. – Барнаул, 2013. – С. 156–171.
- Репрезентация принципов функционирования государственной и партийной власти в советских политических анекдотах / Е. А. Еремеева, В. А. Куликов // Государство и общество России в XX–XXI вв.: Новые исследования : [сб. ст.] / сост. Л. Д. Шаповалова. – М., 2013. – С. 44–53.
- Списки фабрик и заводов как источник по изучению промышленного развития Юга России начала XX века // Круг идей: базы данных в исторических исследованиях : сб. тез. докл. участников Третьей междунар. конф. молодых ученых и специалистов «Слио–2013». – М., 2013. – С. 256–260.

Любавський Р. Г.

- «В клуб рабочий от станка металлист шагает»: деятельность клубов для рабочих в Харькове в 1920-е годы // Deutsches Historisches Institut Moskau : bulletin. – М., 2013. – № 7. – С. 43–54.
- Агітувати чи розважати? «Радянізація» дозволя робітників Харкова у 1920–1930-ті рр. // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Х., 2013. – Вип. 16. – С. 186–194.
- Між домом та роботою: повсякденність мобільності працівників Харківського тракторного заводу в 1930-ті рр. // Міждисциплінарні гуманіт. читання : прогн. та тези доп. Всеукр. наук.-практ. конф., 3 жовт. 2013 року. – К., 2013. – С. 48.
- Повсякденне життя робітників Харкова в 1920–1930-ті рр.: проблеми історіографії // Харківський історіографічний збірник. – 2013. – Вип. 13. – С. 83–94.
- Політизація дозволя робітників Харкова у 1920–1930-ті рр. // Каразінські читання (історичні науки) : тези доп. 66-ї міжнар. наук. конф., м. Харків, 26 квіт. 2013 р. – Х., 2013. – С. 242–243.
- Харьковские клубы для рабочих в 1920-е гг.: организационные центры проведения досуга и политической агитации // Актуальные проблемы отечественной и зарубежной истории в работах молодых исследователей : междунар. сб. материалов. – Ставрополь, 2013. – Вып. 4. – С. 201–208.

Наумов С. О.

- До питання про потенціал українського консерватизму в суспільному русі Наддніпрянщини початку XX ст. // ВХУ ім. В. Н. Каразіна. – 2013. – № 1087 : Сер. : Історія. – Вип. 47. – С. 113–125.

Посохова Л. Ю.

- Orthodoxie und Katholizismus in den Kollegien der Ukraine während des 17. und 18. Jahrhunderts // Bayern und Rußland in vormoderner Zeit. Annäherungen bis in die Zeit Peters des Großen / hrsg. von A. Schmid. – München, 2012. – S. 309–329. – (Zeitschrift für bayerische Geschichte ; Beih. 42).

- Мир вещей и стиль жизни ректора Харьковского колледжума Лаврентия Кордета // Русь, Россия: Средневековье и Новое время : третьи чтения памяти акад. РАН М. В. Милова : материалы Междунар. науч.-практ. конф., Москва, 21–23 нояб. 2013 г. – М., 2013. – Вып. 3. – С. 475–480.
- Повсякденне життя сім'ї парафіяльного священика Харківської єпархії в XIX столітті / Л. Ю. Посохова, Н. Г. Пилипенко // Віра і розум : богослов.-філос. журн. – 2013. – № 6. – С. 206–212.
- Православні колегіуми України у міському ландшафті (XVIII – поч. XIX ст.) // Джерела локальної історії: Культурний побут городян XVIII – першої половини XX ст. : зб. наук. пр. / Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України. – К., 2013. – С. 123–138.
- Православные колледжумы и церковная бюрократия в Российской империи (XVIII – начало XIX в.) // Dzieje biurokracji. – Lublin ; Toruń ; Wrocław, 2013. – Т. 5. – С. 239–251.
- Праці баварських богословів у православних колегіумах України (XVII–XVIII ст.) // ВХУ ім. В. Н. Каразіна. – 2013. – № 1087 : Сер. : Історія. – Вип. 47. – С. 136–149.
- Речі та час ректора Харківського колегіуму Лаврентія Кордета // Київська Академія. – К., 2013. – Вип. 11. – С. 109–136.
- Проценко М. В.**
- «Время собирать камни»: к изданию книги «Свято-Антоніївська університетська церква» / С. М. Куделко, М. В. Проценко // Возрождение духовности в современном мире: взаимодействие церкви и образования : материалы III Междунар. науч.-практ. конф. – Х., 2013. – С. 77–78.
- Гостиничное хозяйство Харькова – от традиционных форм к современной многофункциональности / С. М. Куделко, М. В. Проценко // Традиційні культури в умовах глобалізації: регіональні особливості та розвиток туризму : матеріали наук.-практ. конф., 24–25 трав. 2013 р., м. Харків. – Х., 2013. – С. 103–107.
- Не проторенными путями (об опыте работы Международной школы «Историко-культурное наследие Еврорегиона «Слобожанщина»») / С. М. Куделко, М. В. Проценко // Традиционные культуры народов мира: история, интерпретация, восприятие : материалы междунар. науч.-практ. конф. – Белгород, 2013. – С. 75–79.
- От заезжих и постоялых дворов до гостиниц европейского типа: гостиничное хозяйство Харькова второй половины XIX – начала XX века // ВХУ ім. В. Н. Каразіна. – 2013. – № 1087 : Сер. : Історія. – Вип. 47. – С. 150–159.
- Університетський некрополь. Історики. Вип. 1 / С. М. Куделко, М. В. Проценко. – Х. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2013. – 90 с.
- Університетський некрополь. Ректори / С. М. Куделко, М. В. Проценко. – Х. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2013. – 46 с.
- Харьковский национальный университет имени В. Н. Каразина. Экономический факультет за 80 лет со дня основания / А. И. Давыдов, С. М. Куделко, М. В. Проценко. – Х. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2013. – 88 с.

Скубий И. В.

«В какой холодной стране мы живем. У нас все скрыто, все в подполье»: теневая экономика, контрабанда и торговля в Харькове в годы НЭПа // Конструируя «советское»? Политическое сознание, повседневные практики, новые идентичности : материалы науч. конф. студентов и аспирантов (19–20 апр. 2013, Санкт-Петербург). – СПб., 2013. – С. 117–123.

Contraband as a form of private illegal trade in Kharkiv in the years of NEP // European Applied Sciences. – 2013. – № 2. – P. 37–40.

Труш С. М.

«Лицарі без страху і докору»: до питання про можливість конструювання метапортрета співробітника губернської Надзвичайної комісії (на матеріалах Харківської губернської надзвичайної комісії, 1919–1922 рр.) // Гуржіївські історичні читання : зб. наук. пр. / [ред. кол. : В. А. Смолій, О. І. Гуржій, А. Г. Морозов та ін.]. – Черкаси, 2013. – Вип. 6. – С. 161–163.

«Мы вам, вы нам»: особенности формирования взаимоотношений между ЦК КП(б)У и Чрезвычайной комиссией // Белгородский диалог – 2013 : материалы Междунар. молодеж. науч. форума мол. историков, Белгород, 27–29 марта 2013 г. – Белгород, 2013. – С. 53–54.

«Радянська влада немає ніякого авторитету...»: труднощі будівництва радянського державного апарату в 1919–1922 рр. на Україні крізь призму таємних документів Надзвичайної комісії // Каразінські читання (історичні науки) : тези доп. 66-ї міжнар. наук. конф., м. Харків, 26 квіт. 2013 р. – Х., 2013. – С. 271–272.

Устименко О. М.

Харківська неповно-середня школа-інтернат №71 імені В. Г. Короленка для сліпих дітей у роки Другої Світової війни (1939–1945 рр.) // ВХУ ім. В. Н. Каразіна. – 2013. – № 1055 : Сер. : Історія України. Українознавство: історичні та філософські науки. – Вип. 16. – С. 46–57.

Філатова О. Є.

Німецька етнічна меншина Харківщини в 1920-х роках // Культура народів Причорномор'я. – 2013. – № 253. – С. 137–142.

Німецька національна меншина Харкова в культурно-освітньому житті міста (XIX ст.) // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. – 2013. – Вип. 16. – С. 203–210.

Соціальний склад представників німецької національної меншини Харківщини в 20-х роках ХХ ст. // II Всеукраїнська наук.-практ. конф. з міжнар. участю «Історико-філософські читання молодих учених» (25 квіт. 2013 р.). – Суми, 2013. – Вип. 2. – С. 214–216.

Соціально-професійний склад представників німецької національної меншини українських міст ХІХ ст. (на прикладі Харкова) // Гуржіївські історичні читання : зб. наук. пр. / [ред. кол. В. А. Смолій, О. І. Гуржій, А. Г. Морозов та ін.]. – Черкаси, 2013. – Вип. 6. – С. 189–191.

Соціально-професійний склад представників німецької національної меншини Харкова (XIX ст.) // Каразінські читання (історичні науки) : тези доп. 66-ї міжнар. наук. конф., м. Харків, 26 квіт. 2013 р. – Х., 2013. – С. 274–275.

КАФЕДРА НОВОЇ ТА НОВІТНЬОЇ ІСТОРІЇ**Артамонова К. Ю.**

«Кодекс 53» Киккского монастыря как источник по истории взаимоотношений Кипрской православной церкви и британской администрации на Кипре (1878–1897 гг.) // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. – Х., 2013. – Вип. 16. – С. 212–218.

Роль Кипрской православной церкви в восстании греков-киприотов в октябре 1931 г. // ВХУ ім. В. Н. Каразіна. – 2013. – № 1087 : Сер. : Історія. – Вип. 47. – С. 161–171.

Кипрская православная церковь в первые годы британского правления (1878–1900 гг.) // Каразінські читання (історичні науки) : тези доп. 66-ї міжнар. наук. конф., м. Харків, 26 квіт. 2013 р. – Х., 2013. – С. 112–113.

Біла О. А.

Борьба за создание университета в Познаньской провинции Германской империи в начале XX в. // Каразінські читання (історичні науки) : тези доп. 66-ї міжнар. наук. конф., м. Харків, 26 квіт. 2013 р. – Х., 2013. – С. 117–119.

Политика германизации в городах на польских землях в Германской империи // Метаморфозы истории : науч. альманах Псков. гос. ун-та. – Псков, 2013. – Вип. 4. – С. 242–258.

Политика германизации городов на польских землях Германской империи // Белгородский диалог – 2013 : материалы междунар. молодеж. науч. форума мол. историков, г. Белгород, 27–29 марта 2013 г. – Белгород, 2013. – С. 88–89.

Польский вопрос и политика канцлера Германской империи Б. фон Бюлова (1900–1909 гг.) // Социал.-гуманит. вестн. юга России. – 2013. – № 9. – С. 13–21.

Грянник В. А.

Борьба щодо конституційного устрою Королівства сербів, хорватів та словенців // Гуржіївські історичні читання : зб. наук. пр. – 2013. – Вип. 6. – С. 364–367.

Зміна фасаду: «октройована» конституція 1931 р. і впровадження елементів «керованої демократії» в Королівстві Югославія // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. – Х., 2013. – Вип. 16. – С. 95–107.

Політична криза 1928 року в Королівстві сербів, хорватів та словенців // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. – Х., 2012. – Вип. 15. – С. 75–80.

Йолкін А. І.

Польская восточная политика и русские военные формирования в Польше // Российско-польский исторический альманах. – Ставрополь ; Волгоград ; М., 2014. – № 7. – С. 177–190.

Поляки-военнопленные наполеоновской армии на территории Слободско-Украинской губернии // ВХУ ім. В. Н. Каразіна. – 2013. – № 1050 : Сер. : Історія. – Вип. 46. – С. 172–182.

Луценко С. М.

Особенности германской системы управления и юриспруденции в африканских колониях // Вісн. нац. ун-ту «Юридична академія України ім. Ярослава Мудрого». Сер. : Економічна теорія та право. – Х., 2012. – Вип. 4. – С. 216–223.

Соціальна структура германського колоніального суспільства в Африці // Зб. наук. пр. Харк. нац. пед. ун-ту ім. Г. Сковороди. Сер. : Історія та географія. – Х., 2013. – Вип. 47. – С. 77–83.

Деятельность Германского колониального общества // Зб. наук. пр. Луган. нац. ун-ту ім. Т. Шевченка. Сер. : Всесвітня історія та актуальні проблеми міжнародних відносин. – Луганськ, 2013. – Вип. 4 (04) – С. 112–116.

Миколенко Д. В.

До питання про соціальну підтримку режиму С. Стамболова в Болгарії (1887–1894 рр.) // Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки : міжвід. зб. наук. пр. – К., 2013. – Вип. 22. – С. 197–216.

Звіт про результати науково-дослідної роботи на історичному факультеті Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна за 2012 р. / В. Ю. Іващенко, Д. В. Миколенко // ВХУ ім. В. Н. Каразіна. – 2013. – № 1087 : Сер. : Історія. – Вип. 47. – С. 320–333.

Македонське питання в зовнішній політиці болгарського уряду Рачо Петрова // Дриновський збірник = Дриновски сборник. – Х. ; Софія, 2013. – Т. 6. – С. 158–170.

Стефан Стамболов як революціонер, політик і державний діяч Болгарії у радянській історіографії середини 1980-х – початку 1990-х рр. // Зб. наук. пр. Харк. нац. пед. ун-ту ім. Г. Сковороди. Сер. : Історія та географія. – 2013. – Вип. 49. – С. 234–239.

Стефан Стамболов як революціонер, політик і державний діяч Болгарії в оцінках радянської історіографії сер. 1960-х – 1970-х рр. // ВХУ ім. В. Н. Каразіна. – 2013. – № 1087 : Сер. : Історія. – Вип. 47. – С. 200–207.

Моргун О. В.

Взаимоотношения между Османской империей и Западной Европой (XIV–XVII вв.): первый этап европеизации османского общества // Материалы Междунар. молодеж. науч. форума «ЛОМОНОСОВ – 2013». – М., 2013. С. 1–3. – Режим доступа: http://lomonosov-msu.ru/archive/Lomonosov_2013/2084/52347_0153.pdf. – Загл. с экрана.

Попов А. В.

Возвышение и упадок Османской империи в поэзии султанов XV–XVII вв. // Проблемы джерелознавства, історіографії та історії Сходу : матеріали міжнар. наук. конф., присвяч. 90-річчю з дня народж. проф. Вольфа Менделевича Бейліса (1923–2011 рр.) (15–16 трав. 2013 р.). – Луганськ, 2013. – С. 188–199.

Государственное привилегированное рабство в Османской империи (1363–1826 гг.) // Каразінські читання (історичні науки) : тези доп. 66-ї міжнар. наук. конф., м. Харків, 26 квіт. 2013 р. – Х., 2013. – С. 169–170.

Поэзия султанов как отражение социокультурных и политических процессов в Османской империи XIV–XVIII вв. // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. – Х., 2013. – Вип. 16. – С. 242–249.

Пугач Є. П.

Історія Словаччини. – Х. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2013. – 344 с.

Чехо-Словацька федерація як можливість встановлення рівних прав словаків і чехів в єдиній державі (спроба реалізації та її доля) // ВХУ ім. В. Н. Каразіна. – 2013. – № 1087 : Сер. : Історія. – Вип. 47. – С. 212–234.

Скубій І. А.

The role of the «Transborder department» of the Communist Party (Bolshevik) of Ukraine in the development of the communist movement in East Galicia in 1920–1921 years // European Applied Sciences. – 2013. – № 2. – Р. 40–44.

Станчев М. Г.

Болгарское население Приазовья за последние 150 лет : (стат. обзор) // IV Приазовський болгаристичний семінар : матеріали міжнар. наук. конф. – Мелітополь ; Велико-Тирново, 2012. – С. 133–159.

«Дело 13-ти» : (О т.н. болгарской националистической контрреволюционной организации в Украине в 1937–1938 гг.) // Дриновський збірник = Дриновски сборник. – Х. ; Софія, 2013. – Т. 6. – С. 368–417.

За авторите и за книгата «Бесарабски бележник» : (предисловие) // Бесарабски бележник / Т. Балкански, В. Кондов. – Велико Търново, 2013. – С. 5–8.

Серый кардинал (о родоначальнике атомной и водородной бомб в СССР Н. А. Дмитриеве) // България: метрополия и диаспора : сб. по случай 65-годишнина проф. Н. Н. Червенков. – Велико Търново, 2013. – С. 339–347.

Страшнюк С. Ю.

В. Н. Карзин и Сербское восстание 1804–1813 годов : Ние в науката и науката в нас : По повод 50-годинита на проф. д-р Петко Ст. Петков. – Велико-Търново, 2013. – С. 157–170.

Долгая дорога к Alma mater : Михаил Георгиевич Станчев – профессор Харьковского национального университета имени В. Н. Каразина (к 60-летию со дня рождения) : библиогр. указ. / сост. С. Ю. Страшнюк, Г. И. Чернявский ; библиогр. ред. О. С. Журавлева. – Х. : ХНУ им. В. Н. Каразина, 2013. – 56 с.

Сучасна історія країн Західної Європи та Північної Америки (другий період) : плани семінар. занять та метод. вказівки. – Х. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2013. – 56 с.

Уллах П. Э.

7-й флот США и Южноазиатский кризис 1971 г. // ВХУ ім. В. Н. Каразіна. – 2013. – № 1087 : Сер. : Історія. – Вип. 47. – С. 234–245.

Эволюция политического курса США в Южной Азии (декабрь 1971 – июль 1972 г.) // Каразінські читання (історичні науки) : тези доп. 66-ї міжнар. наук. конф., м. Харків, 26 квіт. 2013 р. – Х., 2013. – С. 178–179.

Чернявский Л. С.

Борьба СССР и США за влияние в Японском профсоюзном движении (1947–1956 г.) // ВХУ ім. В. Н. Каразіна. – 2013. – № 1087 : Сер. : Історія. Вип. 47. – С. 246–258.

Чувпило О. О.

Вибрані індологічні твори. – Х. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2013. – 748 с.

Деякі найважливіші джерела про політичний курс Індійського національного конгресу в період незалежності // ВХУ ім. В. Н. Каразіна. – 2013. – № 1087 : Сер. : Історія. – Вип. 47. – С. 259–273.

КАФЕДРА ІСТОРІЇ РОСІЇ**Волосник Ю. П.**

Діяльність «Торгсину» та непмани України: повсякденні випробування підприємців в умовах форсованої індустріалізації першої половини 1930-х рр. // ВХУ ім. В. Н. Каразіна. – 2013. – № 1087 : Сер. : Історія. – Вип. 47. – С. 96–106.

Освобождение Харькова. Операция «Полководец Румянцев» (3–23 августа 1943 г.) // Патріот України : іст. альм. – 2013. – № 13. – С. 21–31.

Духопельников В. М.

Студентський стиль життя в історичній ретроспективі. Від наукового редактора // Студентство університетів Російської імперії ХІХ – початку ХХ ст.: становлення та еволюція субкультури / І. С. Посохов ; наук. ред. В. М. Духопельников. – Х., 2013. – С. 13–14.

Сремсєв П. В.

Исследования численности старообрядческого населения Российской империи во второй половине ХІХ – начале ХХ вв. // Харківський історіографічний збірник. – 2013. – Вип. 12. – С. 56–71.

Приховування віри старообрядцями Харківської губернії як повсякденна практика у ХІХ – на початку ХХ століття // Доля старообрядництва в ХХ – на початку ХХІ ст.: історія та сучасність : зб. наук. пр. та матеріалів. – К., 2013. – Вип. 6. – С. 139–151.

Старообрядческое население Харьковской губернии в 1825–1855 гг.: численность, расселение, социальная структура // Российская империя в исторической ретроспективе : сб. науч. ст. – Белгород, 2013. – Вип. 8. – С. 49–55.

Любічев М. В.

Römische Spelsteine in einem Grab der Sântana de Mureş-Chernyakhov-Kultur-Indikator für einen besonderen Sozialstatus? / E. Schultze, M. Liubichev // British archaeological reports : International Series 2013 – 2517 : The Bosphorus : Gateway between the Ancient West and East (1st Millenium BC-5th century AD). – Город?, 2013. – Р. 249–260.

Опыт реконструкции исторического процесса на территории лесостепи между Днестром и Северским Донцом в середине I – начале V вв. н.э. (по археологическим и письменным источникам) // Питання німецької історії. – Дніпропетровськ, 2013. – С. 193–207.

Потрашков С. В.

Жизнь после славы: герои Отечественной войны 1812 г. на Слобожанщине // Российская империя в исторической ретроспективе : сб. науч. ст. – Белгород, 2013. – Вып. 8. – С. 131–135.

К вопросу об участии Харьковского драгунского полка в Шевардинском бою и Бородинском сражении // Бородино 1812–2012 : материалы междунар. науч. конф., 3–7 сент. 2012 г. – Можайск, 2013. – С. 123–131.

Харьков и губерния в годину Отечественной войны 1812 г. // ВХУ ім. В. Н. Каразіна. – 2013. – № 1050 : Сер. : Історія. – Вип. 46. – С. 194–205.

Троїцький Ю. О.

Словарь терминов и выражений документов Древней Руси и России ХІ – ХVІІІ ст. : электрон. интерактив. версия Каразин. чтений (ист. науки) // Каразінські читання (історичні науки) : тези доп. 66-ї міжнар. наук. конф., м. Харків, 26 квіт. 2013 р. – Х., 2013. – С. 348–349.

НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНА ЛАБОРАТОРІЯ ГЕРМАНО-СЛОВ'ЯНСЬКОЇ АРХЕОЛОГІЧНОЇ ЕКСПЕДИЦІЇ**Варачева К. Г.**

Глиняные кубки конической формы на памятниках черняховской культуры // VIII международная конф. студентов и аспирантов «Проблемы археологии Восточной Европы» : материалы конф. / Юж. федерал. ун-т. – Ростов н/Д, 2013. – С. 168–172.

Филатов Д. А.

Керамика из заполнения гончарного горна на участке «Б» поселения черняховской культуры Войтенки (раскопки 2011 г.) // Производство керамики в Восточной Европе: поздне римское время – раннее средневековье – новое время. Ostrogothica-Serie (Heft). – 2013. – Вып. 2. – Х., 2013. – С. 53–63.

Руснак В. В.

Ингумации со скорченным положением костяка на могильнике черняховской культуры Войтенки I // VIII международная конф. студентов и аспирантов «Проблемы археологии Восточной Европы» : материалы конф. / Юж. федерал. ун-т. – Ростов н/Д, 2013. – С. 173–176.

МУЗЕЙ АРХЕОЛОГІЇ**Крупа Т. М.**

Бронзовое зеркало из раскопок донецкого городища 1957 года // Минувле і сучасне Волині і Полісся: Шацьке Поозер'я у світовій та українській історії : наук. зб. – Луцьк, 2013. – Вип. 45 : Матеріали XLV міжнар. наук. конф., м. Луцьк – смт. Шацьк, 24–26 трав. 2013 р. – С. 24–26.

Обґрунтування програми дослідження та збереження археологічної органіки з досліджень Володимира-Волинського в 2012 р. // Дослідження на Володимир-Волинському городищі у 2010–2012 роках: джерела та матеріали / О. Златогорський, С. Панишко. – Луцьк, 2013. – С. 136–139.

Крютченко О. О.

Актуальні питання у дослідженні городищ скіфського часу // Каразінські читання (історичні науки) : тези доп. 66-ї міжнар. наук. конф., м. Харків, 26 квіт. 2013 р. – Х., 2013. – С. 253–254.

Вали зі слідами проречення : За матеріалами дослідження пам'яток Подністров'я та суміжних регіонів // Археологія та фортифікація Середнього Подністров'я : III Всеукр. наук.-практ. конф. Кам'янець-Поділ. держ. іст. музею-заповідника, м. Кам'янець-Подільський, 8 жовт. 2013 р. – Кам'янець-Подільський, 2013 р. – С. 29–34.

К вопросу о преднамеренном обжиге валов лесостепных городищ скифского времени // VIII Международная археологическая конф. студентов и аспирантов «Проблемы археологии Восточной Европы» : (материалы конф.), Ростов-на-Дону, 25–28 нояб. 2013 г. – Ростов н/Д, 2013. – С. 146–151.

Майбутнє нашого минулого // Вісник справедливості. – Миколаїв, 2013. – № 5 (верес.). – С. 3.

Харламова (Мельникова) А. О.

До питання атрибуції складаного ножа з фондів МАЕСУ // Каразінські читання (історичні науки) : тези доп. 66-ї міжнар. наук. конф., м. Харків, 26 квіт. 2013 р. – Х., 2013. – С. 14–15.

До питання про виникнення обряду поховання у колодах у пізніх кочівників // Зб. наук. пр. Харк. держ. пед. ун-ту ім. Г. С. Сковороди. Сер. : Історія та географія. – Х., 2013. – Вип. 47. – С. 65–68.

До питання про інтерпретацію зображення на скляній вставці з Маяцького городища // Середньовічні старожитності Центрально-Східної Європи : матеріали XII Міжнар. студ. наук. археол. конф., Чернігів, 12–14 квіт. 2013 р. – Чернігів, 2013. – С. 103–104.

Погребения поздних кочевников в ладьевидных колодах // Новые материалы и методы археологического исследования : материалы II Междунар. конф. молодых ученых, Москва, 19–21 марта 2013 г. – М., 2013. – С. 159–160.

Позднекочевнические захоронения с меридиональной ориентацией в среднем течении Северского Донца // VIII Международная археологическая конф. студентов и аспирантов «Проблемы археологии Восточной Европы» : материалы конф. – Ростов н/Д, 2013. – С. 203–207.

Половці в Угорщині: одна з моделей взаємодії кочівників і осілого населення // Минувле і сучасне Волині і Полісся: Шацьке Поозер'я у світовій та українській історії : наук. зб. – Луцьк, 2013. – Вип. 45 : Матеріали XLV міжнар. наук. конф., м. Луцьк – смт. Шацьк, 24–26 трав. 2013 р. – Луцьк, 2013. – С. 101–106.

Шпорт Г. М.

[Рецензія] // ВХУ ім. В. Н. Каразіна. – 2013. – № 1087 : Сер. : Історія. – Вип. 47. – С. 309–315. – Рец. на кн.: Немцы в Западной Сибири: Расселение и численность в конце XIX – начале XXI века / Д. Г. Коровушкин. – Новосибирск : Изд-во Ин-та археологии и этнографии СО РАН, 2007. – 187 с.

Культура землеробства українських переселенців Тоболо-Іртишського межиріччя (кінець XIX – початок XX ст.): сільськогосподарські знаряддя праці // ВХУ ім. В. Н. Каразіна. – 2013. – № 1087 : Сер. : Історія. – Вип. 47. – С. 45–59.

Форми господарської діяльності українських аграрних переселенців Західного Сибіру (Тоболо-Іртишське межиріччя) кінця XIX – першої чверті XX ст.: тваринництво – загальна характеристика // Минувле і сучасне Волині та Полісся: Шацьке поозер'я у світовій та українській історії : наук. зб. – Луцьк, 2013. – Вип. 45 : Матеріали XLV міжнар. наук. іст.-краєзнав. конф., м. Луцьк – смт. Шацьк, 24–25 трав. 2013 р. – С. 195–200.

Задников С. А.

Античная керамика из землянок конца VII – первой четверти VI в. до н.э. Западного Бельского городища // Боспорский феномен. Греки и варвары на евразийском перекрестке : материалы междунар. науч. конф. (Санкт-Петербург, 19–22 нояб. 2013 г.). – СПб., 2013. – С. 366–371.

Античные амфоры гераклейского производства из раскопок Бельского городища // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. – Х., 2013. – Вип. 16. – С. 7–13.

Скифы на территории Слобожанщины // Краеведческие чтения : тез. докл. за 2012 год. – Х., 2013. – С. 42–43.